Ferritiin

Ferritiin plasmas (P-Fer)

Põhja-Eesti Regionaalhaigla laboratooriumi automaatliini labor
Telefonid: 617 1027; 617 1661

Üldiseloomustus

Ferritiin on 440 kDa suurune raua säilitusvalk, mis paikneb peamiselt maksas, kuid samuti luuüdis, põrnas ja skeletilihastes. Plasmas määratav väike kogus ferritiini on tasakaalus keha depoorauaga ja toimib rauavarude indikaatorina. Rauapuuduse arenedes väheneb esmalt ferritiini ja seejärel raua kontsentratsioon plasmas. Raua ülekoormus võib esineda päriliku hemokromatoosi, hemosideroosi, korduvate vereülekannete korral ning vahel alkoholismi ja kroonilise maksahaigusega isikutel. Ferritiin on samuti ägeda faasi valk, mille kontsentratsioon suureneb autoimmuunhaiguste, maksa funktsioonihäirete või pahaloomuliste kasvajate korral.

Näidustused

- Rauapuudusaneemia diagnoosimine
- Rauaravi või ravisoostumuse jälgimine
- Raua ülekoormuse diagnoosimine

Referentsvahemik, µg/L (1,2)

Vanus	Naised	Mehed
0-1k 1-6k 6k-15a 15-19a ≥19a	150-973 8-580 14-101 4-114 13-150	150-973 8-580 14-101 21-173 30-400

Kliiniline tõlgendus

Test	Rauapuudusaneemia	Kroonilise haiguse aneemia	Rauapuudusaneemia koos kroonilise haiguse aneemiaga
Ferritiin	↓	↑	Ei muutu või ↓
Transf-sR	↑	Ei muutu	↑
Raud	↓	↓	↓
Transf saturatsioon	↓	↓ või normaalne	↓ või normaalne

Kontsentratsioon võib olla suurenenud järgmiste seisundite korral[3]:

- Ägedad ja kroonilised maksahaigused
- Alkoholism
- Kasvajad
- Infektsioonid ja põletikud
- Hüpertüreoidism
- Müokardi infarkt
- Raua ülekoormus (hemosideroos, hemokromatoos)
- Muud aneemiad peale rauapuuduse
- Neeruvähk
- Lõpp-staadiumi neerupuudulikkus
- Suukaudsete kontratseptiivide kasutamine

Kontsentratsioon võib olla vähenenud järgmiste seisundite korral:

- Rauapuudus

Proovi-/uuringumaterjal	Veeniveri/plasma Veeniveri/ seerum
Proovianum	Geeliga LH-katsuti (heleroheline kork) Geeliga CAT katsuti (kollane kork)
Uuringumaterjali säilivusaeg, -temperatuur jt transpordi tingimused	20…25 °C – 2 päeva 2…8°C – 7 päeva -15…-25 °C – 1 aasta
Teostamise sagedus	24 h
Mõõtemeetod	Elektrokemiluminestsents (ECLIA)
HK kood	66707

Kirjandus

1. Bohn MK, et al. Paediatric reference intervals for 17 Roche cobas 8000 e602 immunoassays in the CALIPER cohort of healthy children and adolescents. Clin Chem Lab Med 2019;57(12):1968-1979.Caliper Database: **https://caliperdatabase.org/**
2. Reaktiivi infoleht Elecsys Ferritin, Roche Diagnostics, 2023-12, V 7.0
3. Wallach J. Interpretation of Diagnostic Tests. 8th ed. Philadelphia: Lippincott Williams&Wilkins, 2007, p.390.

Koostanud:

Karel Tomberg, vanemarst-arendusjuht

Natalja Gumenjuk, kliinilise keemia ja hematoloogia osakonna laborispetsialist

Muudetud 24.09.2026

Viimati uuendatud 25.09.2024